

Regioonide Komitee arvamus teemal „Taastuvenergia, Euroopa energiaturu oluline osaline”

(2013/C 62/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et taastuvate energiaallikate koordineerimata ja oodatust kiirem arendamine mitmes riigis on viinud energiasüsteemide toimimisel mitmete poliitiliste, regulatiivsete ja tehniliste probleemideni. ELi tasandil on vaja tõsisist arutelu sobivate mehhanismide ja vahendite üle taastuvenergia edendamiseks koordineeritud viisil;
- rõhutab, et tuleks välja töötada ja ellu viia lihtne ja tõhus ühtsel Euroopa strateegial põhinev taastuvenergia toetussüsteem. Vaja on ühtset strateegiat turupõhiste regulatiivsete vahendite arendamiseks, et tagada energiasüsteemide tõhus ja sotsiaalselt elujõuline üleminek suuremale taastuvenergia tootmisele;
- Tulevased toetussüsteemid saab välja töötada kooskõlas kontrollitud menetlustega, millega kaasneb toetus nii taastuvenergia tootmisele ja jaotusele kui ka uute taastuvenergia tehnoloogiate ulatuslikumale rakendamisele;
- on veendunud, et praeguse olukorra stabiliseerimiseks ja investoritele pikaajaliste stiimulite loomiseks on tarvis ühtlustada eri liikmesriikide otsuseid. Üks vahend selle edendamiseks võiks olla üleeuroopalise taastuvenergia toetussüsteem;
- peab võimalikuks, et erinevate taastuvenergiatehnoloogiate kombineerimine piirkondades koos uute energiatootmis- ja ülekandevõimsuste haldamismeetoditega, mis põhinevad arukate võrkude kasutamisel, võimaldab kohalikul tasandil tasakaalustada elektrienergia nõudlust ning selle tootmist, et oluliselt suurendada piirkondade energiavarustuse kindlust ja vähendada sõltuvust kaugelt imporditud energiast.

Raportöör	Witold STĘPIEŃ (PL/EPP), Łódzi vojevoodkonna marssal
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Taastuenergia, Euroopa energiaturu oluline osaline”
	COM(2012) 271 final

Regioonide Komitee arvamus – Taastuenergia, Euroopa energiaturu oluline osaline

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. nõustub Euroopa Komisjoni seisukohaga, et taastuenergia on võtmetähtsusega energiavarustuse mitmekesistamisel, Euroopa konkurentsivõime suurendamisel ja töökohtade loomisel ning Euroopa Liidu kliimamuutustega seoses võetud kohustuste täitmisel. Samuti leiab komitee, et 2020. aasta järgsed taastuenergia vahe-eesmärgid on olulised tagamaks, et taastuenergia on osa Euroopa energiaturust;

2. leiab, et taastuenergia arendamise probleemide üheks oluliseks põhjuseks on see, et Euroopa Liidu energiapolitikas puudub pikaajaline visioon ja koordineerimine riikide, piirkondade ja asjaomaste osapoolte vahel vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele. Komitee juhib samuti tähelepanu energiatõhususe meetmete võtmerollile seatud eesmärkide saavutamisel. Samuti nõustub komitee Euroopa Komisjoniga selles, et liikmesriigid peaksid ära kasutama olemasolevaid vahendeid, et edendada koostööd ja taastuvate energiaallikatega kauplemist, ning rõhutab sellega seoses piirialade erilist rolli koostöölaboritena;

3. rõhutab, et tuleks välja töötada ja ellu viia lihtne ja tõhus ühtsel Euroopa strateegial põhinev taastuenergia toetussüsteem. Vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele tuleks ELi tasandil määratleda vaid üldine raamistik, keskendudes eelkõige piiriülestele mõjudele. Tulevased toetussüsteemid saab välja töötada kooskõlas kontrollitud menetlustega, millega kaasneb toetus nii taastuenergia tootmisele ja jaotusele kui ka uute taastuenergia tehnoloogiate ulatuslikumale rakendamisele. Komitee rõhutab võtmerolli, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad täitma selliste taastuenergia lahenduste arendamisel ja edendamisel, mis põhinevad eri piirkondade kogemustel ja vajadustel. Seepärast kutsub komitee Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles kaasama kohaliku ja piirkondliku tasandi esindajad ELi tasandi poliitikavahendite kujundamisse ja rakendamisse;

II EUROOPA KOMISJONI TEATIS

4. nõustub Euroopa Komisjoniga, et taastuenergia osakaalu märkimisväärseks suurendamiseks tuleb parandada toetussüsteeme. Komisjoni analüüsi kohaselt suurendavad kõrged

haldus- ja kapitalikulud sageli taastuenergia projektide maksumust ja ohustavad nende konkurentsivõimet, eriti nende algstaadiumis. Teatistes osutatakse vajadusele tagada riiklike toetus-kavade kooskõla, et vältida häireid energiaturul. Üleminek süsteemidele, kus tootjad seisavad järjest enam vastamisi turuhindadest tuleneva riskiga, peaks suurendama taastuenergia tehnoloogiate konkurentsivõimet. Eelkõige on asjakohaselt toimiv turg väga oluline selleks, et vähendada pikas perspektiivis vajadust väljakujunenud tehnoloogiatele antavate toetuste järele. Seevastu vajavad toetust uued ja arenemisjärgus tehnoloogiad. Seepärast tervitab komitee komisjoni kavatsust koostada suunised selles valdkonnas kasutatavate parimate tavade ja saadud kogemuste kohta;

5. juhib tähelepanu sellele, et taristu üldine arendamine on määrava tähtsusega ühtse turu edu saavutamisel ja taastuenergia sobitamisel energiasüsteemidesse. Energiataristut saab parandada järgmiselt:

— lisainvesteeringud jaotusvõrkudesse;

— ülekandetaristu nüüdisajastamine;

— investeeringud ühendustesse, eriti liikmesriikide ja nende piirkondade vahelistesse ühendustesse

— arukate võrkude väljaarendamine;

— toetus detsentraliseeritud / väikesemahulisele elektritootmisele.

6. tõdeb, et teadus- ja arendustegevuse rahastamine on ülimalt oluline innovatsiooni ja tehnoloogilise arengu edendamiseks. Komitee nõustub komisjoniga, et siinkohal võib olla eriline roll eelkõige ookeanitehnoloogia, energia salvestamise ja taastuenergia tootmise jaoks vajalike uute materjalide väljatöötamisel ning veel kasutamata biomassiressursside jaoks vajalike tehnoloogiate arendamisel. Euroopa energiateghnoloogia strateegiline kava (SET-kava) ja uus teadusuuringute programm „Horisont 2020” on ELi peamine panus põhiliste energiateghnoloogiate arendamisse. Komitee rõhutab olulist rolli, mida kohalikud

ja piirkondlikud omavalitsused peavad täitma koostöös teadustaristuga ja selle toetamiseks ning avaliku sektori investoritena. Komitee tuleb siinkohal meelde, et ELi teadustegevuse rahastamise otsustavat tähtsust kõnealuses valdkonnas tuleks asjakohaselt väljendada ELi mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavas arutelus;

7. võtab teadmiseks komisjoni analüüsi eri energiaturgude (küte ja jahutus, transport, elekter jne) avatuse ja integreerimise eri tasemete kohta. Komitee nõustub, et turgude integreerimine võib aidata uute osalejate, nagu taastuvenergia, turule sisenemist, kuid rõhutab ka, et turu avamine iseenesest ei ole tagatis tõhususe suurenemisele ja hindade langusele ning et turu edukaks avamiseks on vaja nõuetkohast ELi tasandil reguleerimist ja järelevalvet, läbipaistvust ja tarbijate teavitamist. Seepärast ootab komitee tulevast arutelu energia siseturgu käsitlevate komisjoni ettepanekute üle;

III TAASTUVATE ENERGIAALLIKATE ARENDAMINE

Taastuvate energiaallikate osa energiatarbimises

8. märgib, et taastuvenergia moodustas ELi energiatarbimisest 2012. aasta keskel 12,4 %, mis oli 1,9 % rohkem kui 2008. aastal. See tähendab, et EL on praegu 2020. aastaks seatud taastuvenergia 20 % osakaalu eesmärgi täitmise kursil, kuid samas tähendab see, et EL peaks olema ambitsioonikam ning seadma endale kõrgema eesmärgi või seadma igale liikmesriigile vähemalt 20 % eesmärgi. Lisaks on vaja täiendavaid jõupingutusi pärast 2020. aastat ning EL peaks niipea kui võimalik seadma endale ambitsioonikad vahe-eesmärgid, et saavutada 2050. aastaks taastuvenergia osakaal 100 %;

Taastuvate energiaallikate toetused

9. kutsub üles tagama sobiva struktuuri ja realistlikud eesmärgid ELi CO₂ heitkogustega kauplemise süsteemi jaoks, mis oli mõeldud taastuvenergia kaudseks toetamiseks;

Toetuskavad ja energiaturg

10. jagab Euroopa Komisjoni arvamust, et tuleb suurendada energiaturgudel osalevate taastuvate energiaallikate konkurentsivõimet. Toetussüsteemid tuleks välja töötada nii, et need innustaksid investoreid taastuvenergiat arendama ning tagaksid selle tõhusa toimimise konkurentsipõhisel energiaturul. Toetussüsteemid peaksid viima ka teiste, eelkõige keskkonnale negatiivset mõju avaldavate energialiikide järkjärgulise asendamiseni;

11. tunneb muret, et mõnel taastuvenergia toetuskaval võib olla planeerimata tagajärgi või et taastuvenergia tootjad võivad neid kuritarvitada, tuues tarbijate jaoks kaasa suured taastuvenergia kulud. Sellise kuritarvitamise ärahoidmiseks on vaja ELi tasandi koordineeritud taastuvenergiastrateegiat, kasutades Euroopa ja liikmesriikide konkurentsipoliitika olemasolevaid vahendeid;

12. tõdeb, et roheliste sertifikaatide süsteem kaotab sarnaselt soodustariifisüsteemiga samuti tururiski. Lisaks ei pruugi sertifikaatide süsteem mõnes riigis kõigis aspektides tõhusalt toimida. Taastuvenergia osakaalu järsu suurenemise tagajärjel on hakanud väljastatud sertifikaatide arv ületama sertifikaatide kohustuslikku ostutaset, mis viib sertifikaatide hinna kokkukukkumiseni. Seepärast on vaja taastuvenergia eesmärgid läbi vaadata ning väljastatavate sertifikaatide arv sellele kohandada;

13. tervitab põhimõtteliselt uut päritolutagatiste süsteemi, mis sarnaneb Euroopa roheliste sertifikaatidele ning mis võimaldab kaubelda roheliste sertifikaatidega kõigis ELi riikides, kus seda süsteemi rakendatakse. Sellegipoolest on vaja teostada järelevalvet, et kontrollida, kas sellest sammust piisab olemasolevate süsteemide puuduste kõrvaldamiseks;

Reaktsioonid taastuvate energiaallikate kooskõlastamata arendamisele

14. märgib, et taastuvate energiaallikate koordineerimata ja oodatust kiirem arendamine mitmes riigis on viinud energiasüsteemide toimimisel mitmete poliitiliste, regulatiivsete ja tehniliste probleemideni. ELi tasandil on vaja tõsiselt arutelu sobivate mehhanismide ja vahendite üle taastuvenergia edendamiseks koordineeritud viisil. Vaja on ühtset strateegiat turupõhiste regulatiivsete vahendite arendamiseks, et tagada energiasüsteemide tõhus ja sotsiaalselt elujõuline üleminek suuremale taastuvenergia tootmisele;

15. märgib, et elektrienergiavoogude koordineerimist liikmesriikide ja piirkondade vahel tuleb veelgi optimeerida. Taastuvenergia üha suurem osakaal toodetud energia koguhulgas nõuab suuremat kooskõlastamist võrkude väljaarendamisel ja kasutamisel ning ühendvõrkude tõhusat õiguslikku reguleerimist nii eri riikide ja piirkondade vahel kui ka mandri ja saarte ning saarte endi vahel;

16. juhib tähelepanu asjaolule, et energia tootmist taastuvenergiaallikatest on võimalik tõhustada seoses kohalike energia-kontseptsioonidega. Energiakontseptsioonid peavad sisaldama meetmeid energia säästmiseks, taastuvenergiaallikate edendamiseks ja ressursside säästmiseks, võttes seejuures jätkusuutlikkust maksimaalselt arvesse;

Taastuvate energiaallikate toimimise tehnilised tingimused

17. juhib tähelepanu sellele, et taastuvad energiaallikad on ühendatud energiavõrkudega, mis ei ole ehitatud selliste energiaallikatega töötamiseks. Taastuvenergia laiem kasutuselevõtt nõuab aja- ja rahakulu võrkude uuendamiseks, mille praegune seisukord piirab taastuvenergia arendamist. See on lahendatav arukate võrkude rakendamisega ning samuti enamate elektriühenduste loomisega ELi liikmesriikide, mandri- ja saarepiirkondade ning saarte endi vahel. Lisaks on mitmed taastuvad

energiaallikad, näiteks tuulepargid või päikesepaneelid, väga ebastabiilsed. Seetõttu on vaja säilitada teatud energiavarusid tavapärares elektrijaamades või arendada välja asjakohased energiasalvestustehnoloogiad, võimaldades seega paindlikku nõudluse juhtimist;

18. märgib, et energia salvestamise rajatiste laiaulatuslik kasutamine parandaks märgatavalt taastuvaid energiaallikaid kasutavate elektrisüsteemide toimimise tingimusi, kuid elektrienergia otseseks salvestamiseks puuduvad tehnilised võimalused ning kaudne salvestamine elektrienergia muundamise teel keemiliseks energiaks (näiteks elektripatareides) või kineetiliseks energiaks (näiteks pumbaelektrijaamades) on praegu kulukas ja piiratud rakendamismõistega. Taastuvate energiaallikate laiem kasutus elektrienergiasüsteemides sõltub uutest tehnoloogiatest, eelkõige uuest energia salvestamise tehnoloogiast, mis võimaldavad salvestada kaks kuni kolm korda rohkem energiat sama suuruse puhul ning oluliselt vähendada tootmiskulusid. Tehnoloogiad, millega elektri ülejääk gaasiks muundatakse (*power to gas*), tuleks edasi arendada, kuna need pakuvad arvukalt eelseid. Kunstlikult toodetud gaas võib kasutada olemasolevat võrgu- ja salvestusinfrastruktuuri. Regioonide Komitee on seisukohal, et taastuvate energiaallikate laiaulatuslikuma kasutamise lihtsustamiseks elektri tootmisel tuleks intensiivistada teadusuuringuid uute energia salvestamise tehnoloogiate alal;

19. rõhutab, et taastuvate energiaallikate tõhusaks kasutamiseks puudub Euroopa mandril vajalik infrastruktuur, näiteks seoses suuremahuliste tuuleparkidega Põhjamere piirkonnas ning päikeseenergiaarajatistega Vahemere piirkonnas ja Põhja-Aafrikas, mis tähendab, et vaja on suuri investeeringuid nn Euroopa elektrikiirteedesse. Euroopa elektrikiirteede väljaarendamisel tuleb arvestada ranged keskkonnanõudeid ning kaasata tingimata asjaomased piirkonnad. Lisaks sellele tuleks valida minimaalselt invasiivsed tarnemeetodid ning võtta arvesse ka maa-aluste liinide võimalust. Pealegi tuleks arvesse võtta, et praegust Euroopa energiasüsteemi, mida haldab elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik (ENTSO-E) ja mis ulatub Portugalist Poola idapiirini ja Taanist Balkani riikideni peab ajakohastama, tulemaks toime ulatuslikumast Euroopa energiaintegratsioonist tulenevate uute nõudmistega, ning toetab seepärast uute alalisvooluliinide ehitamist, millega saaks suurendada Euroopa elektrivõrgu töökindlust ja vähendada energiakadu ülekandmisel;

Taastuvenergia säästlikkuse tagamine

20. juhib tähelepanu sellele, et taastuvenergia laialdasem kasutamine tuleb teoks teha igati jätkusuutlikult. Jätkusuutlikkuse tagamise olemasolevate süsteemide arendamisel või uute loomisel tuleb kindlasti jälgida, et need süsteemid ei tekitaks uusi takistusi energia- ja kütuseturu arengule. Olemasolevad lähenemisviisid ja süsteemid tuleks täielikult ära kasutada. Taastuvenergia laialdasemal kasutamisel on oluliselt tähtis tagada, et bioenergia oleks süsinikdioksiidi heitkoguste suhtes neutraalne;

IV TAASTUVENERGIA UUS TOETUSKAVA

21. Märgib, et Euroopa Komisjonil oleks soovitatav koostada analüüs, mille alusel saaks kavandada uued taastuvenergia toetuskavad, mida koordineeritaks üleeuroopalisel ning mille

puhul võetaks aluseks liikmesriikide ja piirkondade kogemused. Selline lähenemisviis võimaldaks määratleda üleeuroopalised eesmärgid ja nende saavutamise meetodid. Uus toetuskava peaks hõlmama õiguslikke, majanduslikke, tehnilisi ja sotsiaalseid aspekte;

22. märgib, et Euroopa taastuvenergia toetuskava hõlmaks järgmisi elemente:

- taastuvate energiaallikate üleeuroopalise toetusfondi loomine;
- taastuvenergia toetuskavade kooskõlastamine Euroopa tasandil ja nende omavahelise ühilduvuse parem tagamine;
- piirkondade rolli tugevdamine taastuvatele energiaallikatele toetuse eraldamisel ja ühiskonna teadlikkuse tõstmisel;
- taastuvenergiatehnoloogia optimaalne kasutamine vastavalt piirkondades leiduvatele taastuvatele energiaallikatele;
- meetmete mitu tasandit: Euroopa tasand suurte taastuvenergiaarajatiste jaoks ning riigi ja piirkondlik tasand väike- ja mikrorajatiste jaoks;
- investeerimis- või muude toetuste eraldamine, mille suurus võimaldab taastuvate energiaallikate täielikku kaasamist konkurentsivõimelisele energiaturule;
- energiasõltumatus saavutamiseks tehtavate jõupingutuste toetamine;
- elektrivõrkude ja arukate jaotusvõrkude väljatöötamise toetamine. See võimaldab taastuvenergia laialdasemat kasutamist;
- taastuvenergia tõhusam kasutamine arukates elektrivõrkudes taastuvenergia- ja energiasalvestamispakettide toetamise teel;
- taastuvate energiaallikate arendamise kulude optimaalne ja solidaarne jagamine Euroopa rahvaste vahel;

Üleeuroopaline taastuvenergia arendamise toetusfond

23. märgib, et mõned liikmesriigid kehtestavad piirangud taastuvenergiatoetusele eesmärgiga piirata elektrihinna kiiret tõusu, mis nende arvates on mõnel juhul teatud määral seotud olemasolevate taastuvenergia toetuskavade puuduliku toimimisega. Sellised lühiajalise poliitika reaktsioonid näitavad, kuidas ebakindlal õiguslikul reguleerimisel, ELi koordineeritud taastuvenergiapoliitika puudumisel ja sellest tuleneval märkimisväärsel õiguslikul riskil võib olla väga negatiivne mõju nii keskkonnale kui ka energiaturule;

24. on veendunud, et praeguse olukorra stabiliseerimiseks ja investoritele pikaajaliste stiimulite loomiseks on tarvis ühtlustada eri liikmesriikide otsuseid. Üks vahend selle edendamiseks võiks olla üleeuroopalise taastuvenergia toetussüsteem. Sellele lisaks on ülitähtis vähendada fossiilkütuste riiklikke toetusi ja loobuda muudest meetmetest, mis takistavad taastuvenergiasse investeerimist;

25. märgib, et energiarevolutsiooni teostamisel on terav vajadus investeeringute järele (hinnanguliselt on kogu ELis aastaks 2030 vaja 1 triljon eurot) ning kuna investorid on üldiselt riskikartlikud, eriti praeguses majanduskliimas, tuleb ära kasutada kõik olemasolevad rahalised ressursid (näiteks ELi ühtekuuluvusfondid, heitkogustega kauplemise süsteemi läbivaatamisest saadav sissetulek, eri tasandite uuenduslikud finantsinstrumendid, installeeritud võimsusest saadav tulu). Taastuvenergia projektide puhul võiks kaaluda projektivõlakirjade väljaandmist, et tagada teadus- ja arendustegevuse rahastamine ning investeerimiskapital taastuvenergiaprojektidele;

26. leiab seepärast, et on oluline koordineerida taastuvenergia toetusi nii Euroopa Liidu tasandil kui ka liikmesriikide vahel, võttes arvesse liikmesriikide ja piirkondade kogemusi ja häid tavasid, vähendades sellega investeerimiskulusi ja luues uusi stiimuleid taastuvenergiaallikate arendamiseks;

Piirkondade rolli tugevdamine taastuvatele energiaallikatele toetuse eraldamisel

27. rõhutab, et mõned praegused toetuskavad, mida rakendatakse liikmesriikide tasandil, ei pruugi alati kajastada eri piirkondade eripära. Taastuvad energiaallikad paiknevad sageli mujal kui lõpptarbijad, mis nõuab ülekande- ja jaotusliinide olulist pikendamist. Sobiva ülekandetaristu puudumine on taastuvate energiaallikate kiire arendamise üks peamine takistus;

28. on iseäranis veendunud selles, et piirkondade rolli toetamine suurendaks koostööd ja optimeeriks samas elektrivõrkude taristu laiendamise kulusid. Just seepärast on eriti oluline kaasata piirkondi taastuvate energiaallikate edendamisse ja eraldada taastuvenergia edendamisele suunatud rahalisi vahendeid nii piirkondadele kui ka taastuvenergia tootjatele. Taastuvenergia toetuskavade raames tuleks jagada ka piirkondade teadmisi ning julgustada piirkondi koos töötama;

Taastuvenergiatehnoloogia optimaalne kasutamine vastavalt piirkondades leiduvatele taastuvatele energiaallikatele

29. on veendunud, et piirkonnad võiksid määratleda taastuvenergiatehnoloogiate parima kombinatsiooni, näiteks tuule- ja päikeseenergiaparkide koostoimimine biogaasil ja biomassil töötavate ning geotermiliste, eeskätt maasoojust elektritootmiseks kasutatavate elektrijaamadega; sel põhjusel tuleks püüda – seal, kus tehniliselt võimalik – tarnida toodetud biogaasi maagaasivõrgu kaudu ning seda meetodit edaspidi tõhustada;

30. peab võimalikuks, et erinevate taastuvenergiatehnoloogiate kombineerimine piirkondades koos uute energiatootmis- ja ülekandevõimsuste haldamismeetoditega, mis põhinevad arukate võrkude kasutamisel, võimaldab kohalikul tasandil tasakaalustada elektrienergia nõudlust ning selle tootmist, et oluliselt suurendada piirkondade energiavarustuse kindlust ja vähendada sõltuvust kaugelt imporditud energiast;

31. rõhutab, et piirkondadel peaks olema suurem roll taastuvenergia mikrorajatiste loomisel ja arendamisel ning nn tarbijate-tootjate tekke edendamisel. Tarbijad-tootjad on energiatarbijad, kes lisaks energia tarbimisele ka toodavad seda enda või oma lähinaabrite vajaduste jaoks. Tarbijate-tootjate teke energietika valdkonnas võib aidata vähendada energia tootmise ning ülekande kogukulusid ning arendada ka uusi harjumusi säästval energiatarbimisel ja –tootmisel. Regioonide Komitee avaldab tulist toetust piirkondlikule energiatootmisele avaliku ja erasektori, sh kodumajapidamiste tarbeks;

32. toob välja piirkondade samavõrra olulise rolli koostootmise arendamises. Nimetatud tehnoloogia elektri- ja soojusenergia üheaegseks tootmiseks võimaldab ära kasutada kuni peaaegu 90 % kütuse primaarenergiast. Piirkonnad võivad suurendada koostootmist, võttes arvesse olemasolevaid soojusvõrke ja suunates uusi investeeringuid; Euroopa Liit peaks looma vastavad raamtingimused nende tõhusate rajatiste kulusid katva käitamise edendamiseks;

Koordineeritud tegevus mitmel tasandil: ELi tasandi toetus-kava, mis aitab suurendada taastuvate energiaallikate konkurentsivõimet ja arendada piirkondlikke taastuvenergialahendusi

33. märgib, et praegustes taastuvenergia toetuskavades lubatakse taastuvate energiaallikate arendamist vaid piiratud ulatuses ning sageli puuduvad neis nõuded käitajale;

34. on seetõttu veendunud, et uued taastuvenergia toetused peaksid olema prognoositavad ning toetuste maht peaks olema teada ja kehtestatud mitu aastat ette vastavalt taastuvenergia kasutamise eesmärkidele. Süsteemi tuleks kohandada igale tehnoloogiale, võttes arvesse selle jätkusuutlikkust ja valmisolekut ning see peaks olema paindlik, et vastata iga riigi turusignaalidele;

35. märgib, et kohaliku ja piirkondliku tasandi sidusrühmade rolli tuleks tugevdada, kasutades nende olemasolevaid teadmisi investeerimiskulude ulatuse ja vajitava toetuse suuruse kohta, et võimaldada taastuvenergia tootjatel Euroopa energiaturul tegutseda;

36. märgib, et taastuvenergia toetuskeskuste loomine piirkondades suurendaks tööhõivet ja edendaks erinevaid koolitustorme, mida vajavad investorid ning rajatiste ehitamise ja võrku ühendamise tegelevad ettevõtjad. Teadmiste ja oskuste arendamine kohalikul tasandil edendaks teadusuuringuid taastuvenergia piirkondliku arendamise valdkonnas. Sellised teadusuuringud peaksid kuuluma Euroopa ja liikmesriikide tasandi teadusuuringute hulka;

37. märgib, et taastuvenergia arengut piirab sageli ELi liikmesriikide, mandri- ja saarepiirkondade ning saarte vaheliste jaotus-, ülekande- ja ühendvõrkude ebapiisav arendamine. Nende piirangute kaotamiseks on vaja edendada kahte tegevussuunda: olemasolevate võrkude laiendamine ja ajakohastamine ning elektrienergia võrkude, tarbijate ja tootjate tänapäevane juhtimine. Lisaks tuleks võrkude arendamisel integreerida erinevaid salvestustehnoloogiaid, kuna salvestid vähendavad võrkude lisavõimsuse vajadust ja võivad tagada ka reservvõimsuse. Ühe variandina tuleks kaaluda ka gaasivõrkude kasutamist, arendades elektri ülejäägi gaasiks muundamise (*power to gas*) rajatisi;

38. peab samuti vajalikuks eraldada vahendeid ELi liikmesriikide, mandri- ja saarepiirkondade ning saarte vaheliste jaotus-, ülekande- ja ühendvõrkude arendamiseks. Toetuskava peaks hõlmama üheaegset ja kooskõlastatud toetust võrkude arendamisele ja taastuvenergia rajatiste ehitamisele. See võimaldab ühelt poolt toetusvahendite tõhusamat kasutamist ning teiselt poolt kohalike võrguoperaatorite, taastuvenergia tootjate ja tarbijate tootjate koostööd. Selline koostöö võrguoperaatorite ja taastuvenergia tootjate vahel, mis kutsutakse ellu toetusvahendite kooskõlastatud eraldamise kaudu, kaotab praeguse süsteemi ühe puuduse, nimelt võrguoperaatorite ja tootjate ebapiisava koostöö;

Taastuvenergia tootmise kõikumise piiramine energiavõrkude toimimisele taastuvenergia- ja energiasalvestamis-pakettide toetamise teel

39. tuletab meelde, et taastuvenergiatootmine sõltub mitmest tingimusest, nt tuulest või päikesekiirgusest. See vähendab taastuvenergia rajatiste võimsust. Taastuvenergia rajatiste tegevust saab parandada, luues erinevate tehnoloogiate ühendamisel taastuvenergia klastrid, näiteks tuule- ja päikesenergiajaamad, biomassil ja biogaasil põhinevad elektrijaamad ja energiasalvestustehnoloogiad ning geotermilised elektrijaamad, milles kasutatakse arukaid võrke;

Euroopa ühiskonna solidaarne vastutus taastuvate energiaallikate arendamise kulude ees

40. leiab, et taastuvenergiatootmise süsteemide arendamist ei tuleks pidada liikmesriikide isoleeritult kujundatavaks eesmärgiks. Sellise arengu aluseks on kliimapoliitika eesmärkide täitmine ja uute tehnoloogiate edendamine ning Euroopa energiavarustuse kindluse parandamine, mis annab sõltumatuse välisest energiaallikatest. Selle ühise üleeuroopalise eesmärgi peaksid saavutama kõik valitsemistasandid koos ja koordineeritult. Samas peab silmade ees olema siht saavutada 100 %-line üleminek taastuvenergiale ning tagada, et ebatraditsiooniline või muud liiki energia, mis võib tunduda alternatiivsenä, kuid mis ei ole taastuv ja seetõttu säästev ega asenda tavapäraseid fossiilkütuseid, ei juhiks tähelepanu ja ressursse vajalikust taastuvenergiaallikatele üleminekust kõrvale;

41. märgib, et koordineerimata tegevus võib viia soovimatute tagajärgedeni, nagu varustuskindluse vähenemine või õigustamatu hinnatõus, mille tulemuseks võib olla negatiivne suhtumine taastuvatesse energiaallikatesse ja taastuvenergia toetamise vähenemine. Seda saab parandada avalike arutelude ja läbipaistva poliitilise otsustusprotsessiga, nagu ka teavituskampaaniatega, milles elanikkonda teavitatakse vajadusest energiat ratsionaalselt kasutada ja sellest, et on olemas uusi energia säästva tarbimise ja tootmise mudeleid.

Brüssel, 1. veebruar 2013

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO